

ψυχῆς τοῦ κ. Τρικούπη ὡς ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν ἢ ἐπὶ τῆς συνειδήσεως τῶν ἀρχιφυλάκων ; Διόλου. Ὁ κ. Τρικούπη θὰ ἐξακολουθῇ νὰ ὁμιλῇ περὶ ἐλευθεριῶν ἀπὸ τοῦ βήματος καὶ οἱ ἀρχιφύλακες τοῦ κ. Τρικούπη θὰ φοροῦν σ' τὸ ξύλο τοὺς δυστυχεῖς φυλακισμένους. Καὶ ἡμεῖς θὰ ἐξακολουθοῦμεν νὰ διαμκρυρώμεθα, παρηγοροῦντες πλατωνικῶς τὰ θύματα.

Μεταξὺ τοῦ Δ. Τσιότσα, κληρονόμου τοῦ μακαρίτου Τσιότσα καὶ ιδιωκτῆτος τῆς μεγαλοπρεποῦς οἰκίας ἐπὶ τῶν *Ὁδῶν Πανεπιστημίου* καὶ *Ἀκαδημίας*—πρῶην Λυκείου Ἀντωνιάδου—ἀφ' ἐνὸς καὶ τῶν ἐπιτρόπων τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ἀφ' ἑτέρου, ὑφίσταται ἀπὸ τινος μονομαχία.

Ὁ κ. Τσιότσας διήρесе τὸ μέγα τετραγωνικὸν οἰκόπεδόν του εἰς δύο καὶ ἔταμε μίαν νέαν ὁδόν, ἣν ἐδώρῃσε τῷ δημοσίῳ, ἔταμε δὲ καὶ μίαν ἄλλην, ἥτις ὅμως καταλήγει εἰς τὸ κιγκλιδωτὸν περιβόλιον ὀπισθεν τοῦ Ἱεροῦ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Ἐν τῷ σχεδίῳ τῆς πόλεως τὸ περιβόλιον αὐτὸ φέρεται ὡς πλατεῖα. Ἀλλ' οἱ Ἐπίτροποι καὶ οἱ ἱερεῖς τὸ ἐκιγκλίδωσαν καὶ περιώρισαν οὕτω ἐν πρατινάδα καὶ δένδροις τὸ τοξοειδὲς ἱερὸν τοῦ Ναοῦ. Ὁ Τσιότσας θέλει νὰ κάμῃ δρόμον, καταδαφίζων ἕνα τοῖχον, ἀποτελοῦντα τῶρα πλευρὰν τοῦ περιβολιοῦ. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἄφινον οἱ ἐπίτροποι ἀπεφάσισε νὰ οἰκοδομήσῃ, ρίπτων τὸν τοῖχον, τοῦθ' ὅπερ θὰ κατέληγεν εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα.

Ἀλλὰ χθὲς οἱ ἱερεῖς, οἱ ἐπίτροποι καὶ πολλοὶ πιστοὶ συνενωθέντες ἐν ἀλαλαγμοῖς, ἐν φωναῖς, ἐν ἀφορισμοῖς, ἐν λιθοβολισμοῖς ἀπεπειράθησαν νὰ ἐμποδίσωσιν. Ὁ Διευθυντῆς τῆς τῆς ἀστυνομίας φθάσας ἐγκαίρως διέλυσε τὴν συνεδρίαν καὶ διέταξε ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ οἰκοδομή. Σημειωτέον ὅτι ἡ οἰκοδομή ἐγένετο ἐγγράφῳ ἀδείας τοῦ Διευθυντοῦ τῆς ἀστυνομίας. Βλέπετε ὅτι φωνὴ λαοῦ φωνὴ

Διευθυντοῦ. Εἰς τὰ ἐκκλησιαστικά δὲν ἀναμιγνύμεθα συνήθως. Ἀλλὰ ἐδῶ πρόκειται μεταξὺ Ἐκκλησίας καὶ Κράτους, μεταξὺ ἐπιτρόπων καὶ νόμου. Διὰ νὰ δοθῇ ἡ ἀδεία εἰς τὸν Τσιότσαν νὰ κτίσῃ ; Διὰ νὰ ἐμποδίζηται τῶρα ἀπὸ νὰ κτίσῃ ; Ἄν θέλουν δὲ οἱ κύριοι ἐπίτροποι ν' ἀκούσουν τὴν γνώμην μας, ἡ γνώμη μας εἶνε αὕτη : ἀγαπῶμεν τὰ δένδρα, τὴν χλόην, τὴν πρασινάδα ἄλλ' ἀγαπῶμεν συγχρόνως καὶ τοὺς Ἀμερικανούς. Τὸ ἀνοίγειν δρόμον μᾶς φαίνεται πρᾶγμα καλόν, πρᾶγμα προοδευτικόν. Καὶ ὅταν ὁ δρόμος αὐτὸς πηγαίῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τὸ πρᾶγμα μᾶς φαίνεται ἀκόμη καλλίτερον. Εἰς τὴν θρησκευτικὴν των συνείδησιν δὲν ἐπεμβαίνομεν λέγομεν μόνον τὴν γνώμην μας.

Ἀγνώστῳ ποιητῇ. — Ἐλήφθησαν, ἐλήφθησαν, καὶ εἶθε μὴν ἐλαμβάνοντο !

ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΟΝ

Τί κόσμος, τί ὄχλοβὴ ὅστων Φαληρέα κάτου
τί ἄμαξαις καὶ τί ἵπποις, τί ἄλογα βαρβάτα,
τί ὡμορφιαῖς, τί ἀσχημιαῖς ὅστων ἀκροθαλασσιᾶ του,
καὶ τί γεράματα μαζῇ μὲ ροδισμένα νηῆτα,
τί πρόσωπα ἀλλόκοτα καὶ τί ποικιλίαι γλώσσαις,
Γαλλίδες, Ἀμερικαναῖς, γραικαῖς, ἀγγλίδες, ρώσσαις !

24

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

24

Ο ΛΥΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

(Συνέχ. ἱδ. ἀριθ. 446)

Ὁ Λυκογιάννης, ἐδραῖως ἐρειδόμενος ἐπὶ τῶν ποδῶν του, τὰ νῶτα στηρίζων ἐπὶ τῆς πέτρας καὶ μὲ τεταμένους τοὺς βραχίονας, ἀνέμενε τὴν φοβερὰν τῆς πτώσεως στιγμήν, ἄχρις οὗ ἡ Ἐριέττη ἐπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας του. Ἡ Ἐριέττη οὐδόλως ἐνόησεν ὅτι ὁ ἀγριάνθρωπος τὴν ἐσφιγγεν ἐπὶ τοῦ εὐρυστέρου στήθους του, καθότι εἶχεν ἀπολέσει τὰς αἰσθήσεις. Ἡ Σωσσάνη καὶ ὁ πατὴρ τῆς, ὅστις προσήλθε παρ' αὐτῇ, ἔρρηξαν κραυγὴν χαροποιᾶν, ἀλλὰ πάραυτα προσέβλεψαν ἀλλήλους μετ' ἀνεκφράστου ἀγωνίας. Τί ἔμελλε νὰ πράξῃ ὁ Λυκογιάννης ; Τῷ ἦτο ἀδύνατον ν' ἀναβῇ ὑψηλότερον, συνάμα δὲ δὲν ἠδύνατο καὶ νὰ ἐπαναλάβῃ πλέον μετὰ τῆς Ἐριέττης, καθὼ μὴ ἔχων τὰς χεῖρας ἐλευθέρως, τὸν ἐπικίνδυνον δρόμον ἐξ οὗ εἶχεν ἔλθει. Ἡ Σωσσάνη ἠγωνία, πυκναὶ σταγόνες ψυχροῦ ἰδρώτος ἐ-

στιλβον ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς, καταρρέουσαι ἐπὶ τῶν παρειῶν τῆς, πυρετώδες δὲ ρίγος κατέλαβε τὰ μέλη τοῦ σώματός τῆς.

— Οἱ δυστυχεῖς, οἱ δυστυχεῖς ! ἐφώνησεν στενάζουσα, ἐχάθησαν καὶ οἱ δύο !

Μόλις ἀπήγγειλε τοὺς λόγους τούτους καὶ ὁ Λυκογιάννης μετὰ τῆς Ἐριέττης ἐγένοντο ἄφαντοι. Ὁ πατὴρ καὶ ἡ θυγάτηρ ἐξέβαλον νέαν κραυγὴν, κραυγὴν ἐκπλήξεως τὴν φορὰν ταύτην, διότι ὁ Λυκογιάννης εἰσεχώρησεν εἰς πάροδόν τινα, εἶδος τι σύραγγος φυσικῆς, ἥς τὴν ὑπαρξιν προφανῶς ἐγνώριζε. Πέντε λεπτὰ παρῆλθον, πέντε λεπτὰ φοβερὰς ἀγωνίας, μακρὰ ὡς αἱ ὥραι, ὅτε ὁ Λυκογιάννης, κρατῶν πάντοτε τὴν Ἐριέττην εἰς τὰς ἀγκάλας του, ἀνεφάνη καὶ αὖθις ἐξελθὼν ἐξ ὁπῆς κειμένης ἀκριβῶς ὑποκάτω τοῦ πρώτου ὀροπεδίου. Ὁ ἀγριάνθρωπος ἐξέβαλε κραυγὴν θριάμβου, ἵνα εἰδοποιήσῃ ἀναμφιβόλως τοὺς ἄνωθεν εὐρισκομένους, καὶ κατῆλθεν εἰς τὸ ὀροπέδιον μετὰ τῆς μεγαλειτέρας προφυλάξεως.

— Ἐσώθη ! ἐσώθη !

Αἱ λέξεις αὗται ἐπληξάν τὰ ὦτα τῆς κυρίας Δεσιμαῖζ, ἥτις ἐπανελάμβανε τὰς αἰσθήσεις τῆς.

— Ἐσώθη, ἐσώθη ! ἐπανελάθε.

— Ναί, ναί.

— Ποῦ εἶναι λοιπόν ;

Ἐκεῖ ὅπου τὰ κύματα ἀφρίζουν στ' ἀκρογιάλι,
ὅπου ὁ κάμπος ἀνοικτός ξαπλώνεται μπροστά τους,
ὅπου κοιμάται ἡσυχα ὁ Καραϊσκός καὶ ἄλλοι,
ποῦ μιά φορά κυνήγησαν τοὺς Τούρκους τ' ἄλογά τους,
ἐκεῖ ἐστῆσαν φοβερόν ἀγῶνα ἱππικῆς,
καὶ θεὸς νὰ τρέξουν μερικοὶ ἱππῶται τῆς φακῆς!

Δὲν εἶνε Ἕλληνες αὐτοί, οὔτε Ρωμηοὶ δὲν εἶναι·
ἢ γλώσσα τους ἑλληνικὴ μὴ λέξι δὲ λαλεῖ·
ἂν δὲν πιστεύης, ἄκουσε πῶς ὁμιλοῦν καὶ κρίνε·
Μὲν κολορέλι!—*Ὁ, μὲν ἀμὲ, οὐ ἐλὰ Κοραλί;*
Κ' ἐνῶ γιὰ τὴν φοράδα του ὁ *Κολορέλ* ρωτάει,
αὐτὸς γιὰ τὴν γυναῖκά του νομίζει... κ' ἀπαντάει.

Καὶ ὅμως ἱπποδρόμια τὴν ἑορτὴν βαφτίζουν,
κ' ἑλληνικαῖς 'στὸ Φάληρο σημαίαις ἀνεβάzzουν,
ἐνῶ οἱ *ζέντελμαν* αὐτοὶ πολὺ καλὰ γνωρίζουν
πῶς οἱ σημερινοὶ Ρωμηοὶ ὅλα αὐτὰ τὰ βράzzουν,
ὅτι δὲν δίδουν δυὸ λεφτά γιὰ τὰ προγονικά τους,
κ' εἶναι ποῖα γνήσι' ἀπ' αὐτοῦς πολὺ τὰ ἄλογά τους.

—Τὸ ἄλογό σου-Δαγοβέρ!--Πατήρ του;-ὁ Μαχμούτης!
—Καὶ μήτηρ του;-ἡ Σεραφεῖμ!-Πάππος του;-ὁ Φαφούτης!
Ἄν θέτε καὶ τὸν πρόπαππο, κ' ἀκόμη τὴν προμάμμη,
ἀλλὰ θὰ πῆτε ὅλ' αὐτὰ κάνεις τί νὰ τὰ κάμῃ;
Φθάνει μόνο νὰ μάθετε πῶς εἶναι εὐγενῆς
ράτσα ἀρχαία σύγχρονος μὲ τοὺς ὁμογενεῖς.

Νὰ, βγαίνουνε χρωματιστοὶ ἱππῶται ἀρλεκίνοι,
καὶ μέσ' τὸ κύκλο μπαίνουνε τοῦ φοβεροῦ ἀγῶνος·
κ' ἐνῶ ὁ ἕνας ἀρχινᾷ ἔτσι κ' ἄλλῳ νὰ κρίνῃ,
εἶπα κ' ἐγὼ νὰ βοῖσκονταν ἐκεῖ κανέναν ὄνος,
καὶ πρὶν νὰ δώσῃ ὁ ἀρχηγὸς τὸ πρόσταγμα προφθάσῃ,
φτερά νὰ κάμῃ ἀετοῦ καὶ νὰ τοὺς ξεπεράσῃ.

—Ἐδῶ κάτω, ἀπεκρίθη ἡ κόμησσα, ἐλάτε, ἀγαπητὴ
μοι Κλεμεντίν, ἐλάτε, θὰ τὴν ἐπανεύρωμεν καὶ ἄλιν.

Ἡ κυρία Δέ-Σιμαίζ ἐγερεῖσα ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ κ. Δέ-Βιολαῖν, πάντες δὲ ἔσπευσαν νὰ καταβῶσιν. Ἡ Ἐρριέττη ἦτο πλαγιασμένη ἐπὶ παχέως στρώματος γλῶνης, ὁ δὲ Λυκογιάννης γονυπετῆς παρ' αὐτῇ, μὲ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀκτινοβολοῦντας, ἀπῆλαυε τῆς θεᾶς αὐτῆς ἐν ἐκστάσει διατελῶν. Ἡ νεᾶνις ἀνεζωογονήθη μετ' οὐ πολὺ ὑπὸ τῆς θερμότητος τῶν φιλημάτων τῆς μητρός της, μόλις δ' ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς, τὸ βλέμμα της προσηλῶθη ἐπὶ τοῦ ἀκτινοβολοῦντος προσώπου τοῦ σωτῆρος της, ὅστις ἔρριψεν εἰς τὰ ὀπίσω τὴν μακρὰν κόμην του.

—Λυκογιάννη! Λυκογιάννη! ἐπεφώνησεν ἡ νεᾶνις.

Ὁ ἀγριάνθρωπος, ὅστις ἤσθάνθη εἰσδύον ἐν αὐτῷ ἀγνωστόν τι ὁμοῖον φλέγοντι πυρὶ, ἠγέρθη ἀποτόμως ὥσεί ὑπὸ ἑλατηρίου κινήθεις, ὁλόκληρον τὸ σῶμά του ἐταράχθη.

—Ναί, ἀγαπητὴ μοι, ἔλεγε ἡ κυρία Δέ-Σιμαίζ, ὁ Λυκογιάννης, αὐτὸ τὸ γενναῖο παλληκάρι, σὲ ἔσωσε!

—Ναί, ναί, ἐνθυμοῦμαι, ἐνθυμοῦμαι, εἶπεν ἡ Ἐριέττη, τοὺς ὀφθαλμοὺς διαρκῶς προσηλωμένους ἔχοντα ἐπὶ τοῦ σωτῆρός της, ἐπὶ τῶν παρειῶν τοῦ ὁποῖου ἀνῆλθεν αἰφνῶς τὸ ἐρύθημα. Αἱ λοιπαὶ νεᾶνιδες ἐξήταzzον τὸν ἀγριάνθρωπον μετὰ περιεργείας καὶ μετὰ ζωντοῦ ἐνδιαφέροντος. Ἡ κόμησσα τῷ ἀπῆλθονε θερμὰ συγχαρητήρια, εἰς δὲ δὲν ἐ-

Γιὰ δέ τους, τρέχουν, χάνονται καὶ ξεπετοῦν θαρρεῖς, νομίζεις πῶς στὴ γῇ ἀκουμπᾷ ἡ δόλια τους κοιλιὰ, τώρα περνᾷ ὁ καρᾶς καὶ τώρα ὁ φαρῆς, καὶ μέσ' τὴν κοσμομυριγγιά μὴ δὲν ἀκοῦς μιλιὰ; μὰ τέλος ἕνας μοναχὸς στὸ στηλο φθάνει πρῶτος, καὶ χιλιάδες ξεφωνοῦν οὐρὰ! ὁ... ὁ Δὸν Κισῶτος.

Καὶ τρέχουνε, καὶ σταματοῦν, καὶ πάλι ξανατρέχουν κ' ἰδρόνουνε τὰ ἄλογα καὶ οἱ ἱππεῖς ἰδρόνουν... Χειροκροτοῦνε οἱ ρωμηοὶ ἀφ' οὐλειᾶ δὲν ἔχουν, μὰ πάλι οἱ ἱππῶται μας σὲ λίγο τὸ φουσκόνουν! Κι' ἰδρόνοντας καὶ τρέχοντας, καὶ ἔτσι τύρι-λύρι Ρωμηοὶ μου, ἐτελείωσε κ' αὐτὸ τὸ πανηγύρι!

Νεφελέτζ.

ΠΩΣ ΑΠΟΣΟΒΕΙΤΑΙ Η ΕΥΛΟΓΙΑ

I

Διατρίβων ἐν Τριπόλει πρὸ δεκατριῶν περίπου ἐτῶν ἀπὸ τῶν ἐκ βαθεύς ἄλλους τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολήν:

Πρὸς τὸν γραμματέα τοῦ βασιλέως κτλ.

Τρίπολις, 10 Σεπτεμβρίου 1871.

Ἀνταῦθα ἡ νόσος εὐλογία ἔλαβε φοβεράν ἐπίτασιν καὶ

φαίνεται ἐντελῶς ἀναίσθητος, καίπερ μὴ ἐννοῶν ἐντελῶς αὐτά.

—Λυκογιάννη, εἶπεν ὁ κ. Δέ-Βιολαῖν, λαβὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ, πρέπει ν' ἀφήσῃς πλέον αὐτὴν τὴν ἐλεεινὴν ὑπαρξίν σου εἰς τὰ δάση ἢ σημερινὴ καλὴ πρᾶξις σου ἀξίζει γενναίαν καὶ ἀνταξίαν ἀμοιβῆς. Ὅλοι μας ἐνδιαφερόμεθα περὶ σοῦ, θέλομεν τὸ καλόν σου, τὴν εὐδαιμονίαν σου... Λυκογιάννη, θὰ ἔλθῃς μαζί μας.

Ἐκ τῆς φωνῆς τοῦ κ. Δέ-Βιολαῖν καὶ τῆς εὐγλώττου ἐκφράσεως τῆς φυσιογνωμίας του, ὁ Λυκογιάννης ἐμάντευσε τὴν ἐννοίαν τῶν λόγων του, ἀπομακρυνθεὶς δὲ κατὰ τι ἀποτόμως, ἔσεισε τὴν κεφαλὴν, ἐθλίψε τὴν καρδίαν του δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν, ἀφῆκε βαθὺν στεναγμόν, εἶτα ὤρμησε πηδῶν διὰ μέσου τῶν βράχων καὶ ἐγένετο ἄφαντος.

—ὦ! μαμά, μαμά, εἶπεν ἡ δεσποινὶς Δέ-Σιμαίζ μετὰ θλιβεροῦ ὕφους, δὲν θέλει οὔτε καν νὰ τὸν εὐχαριστήσωμεν!

II.

ΕΡΩΣ ΑΓΓΙΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ἡ συνάντησις τοῦ Λυκογιάννη μετὰ τῆς δεσποινίδος δέ-Σιμαίζ, τῆς ὁποίας τὴν ζωὴν ἔσχε τὸ εὐτύχημα νὰ σώσῃ, ὑπῆρξε μέγα γεγονός ἐν τῇ βίῳ του, μίᾳ ἐσωτερικῇ πρῶ-

νοί προσβαλλόμενοι πολλαπλασιάζονται καθ' ἑκάστην. Εἶναι βέβαιον, ὅτι αἱ ἀρμόδιαι ἀρχαὶ φροντίζουν ἐκ τῶν ἐπινόντων νὰ ἐνοικιάσωσι οἰκίας, ὥστε ν' ἀπομονώσι τοὺς ἀσθενεῖς, ἀλλὰ τὸ ζήτημα εἶνε νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ κακόν, εἰ δυνατόν, καὶ διὰ τοῦτο εἶμαι τῆς ἰδέας :

»α') Ν' ἀποσταλῶσι, ὅσον οἶον τε τάχιον καὶ ὅσῳ δυνατόν πλείοτεροι ἱατροὶ μετὰ δαμαλίδα, ὥστε νὰ ἐμβολιάσωσιν ἀνεξαιρέτως τοὺς ἐν τῇ πόλει καὶ τὰ περίξ χωρία μὴ ντοιοῦτους.

»β') Ὑπειδὴ κατὰ πᾶν σάββατον γίνεται τὸ σύνθηρος «παζάρι εἰς τὰς δύο τῆς πόλεως πλατείας καὶ συσσωρεύονται ἐξ ὅλων τῶν χωρίων ἄνθρωποι διὰ τὰς συναλλαγὰς πρὶν νὰ ἐμποδισθῇ, εἰ δυνατόν, τὸ τοιοῦτον διοικητικῶς μέχρι τῆς ἐξαλείψεως τῆς νόσου.»

»Καὶ ἄλλοτε (1) ὅτε ἐνεκα τῆς ἐν Κρήτῃ ἐπαναστάσεως ἐλήφθη μέτρον καὶ τὰ πλοῖα τῶν συμμαχικῶν δυνάμεων μετέφερον ἐκεῖθεν εἰς Πειραιᾶ γυναικόπαιδα πρὸς διάσωσιν, ἔπειδ' ἡ συγχρόνως τότε τὸ ἐν Κρήτῃ ἐνσκηψαν νόσημα τῆς εὐλογίας, ἀνεφάνη εἰς μεταφερθείσας καὶ διασκορπισθείσας Κρητικὰς οἰκογενεῖας ἐν ταῖς ἐπαρχίαις πρὸς συντήρησιν, παρουσιασθεῖς εἰς τὴν Α. Μ. τὸν βασιλέα, τὸν παρεκάλεσα διὰ νὰ μὴ γεμίσῃ τὸ ἑράτος εὐλογιῶντων διὰ τῆς μεταδόσεως—καθόσον πουθενά, ὡς νὰ ἤμεθα ἄγριοι, ἢ δὲν εἶναι ἐμβολιασμένοι—νὰ διατάξῃ, ὅπως αὐθωρεῖ, ἅμα τῇ ἀφίξει πλοίου εἰς Πειραιᾶ, φέροντος Κρητικὰς οἰκογενεῖας, μεταδαινῶσιν ἐξ Ἀθηνῶν ἱατροὶ καὶ ἐμβολιάζωσι πάντας τοὺς ἐν τῷ πλοίῳ Κρήτας, οὓς νὰ θέτωσιν εἰς ὁκταήμερον ἀθαρσίαν καὶ κατόπιν σκορπίζωσιν εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὥστε νὰ μὴ μεταδοθῇ τὸ μόλυσμα καὶ συγχρόνως ἐκεῖναι αἱ ἀτυχεῖς οἰκογενεῖαι νὰ μὴ ὑποφέρωσι, μάλιστα σωζόμεναι ἐκ τῆς σφαγῆς καὶ τῶν περὶ περὶ τῶν καὶ

(1) Ἐκτοτε ἀπὸ τοῦ 1868 χρονολογεῖται ἡ νόσος εἰς τὸ Κράτος.

ὑπὸ ἕτερον κακόν. Καὶ ὁ βασιλεὺς τὸ παρεδέχθη ἀσμένως καὶ διέταξε τότε διὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν, ὅπως πληροθῇ πρόνοια. Ἄς σώτῃ λοιπὸν καὶ ἡδὴ διὰ τῆς μερίμνης του, οὐχὶ μόνον τὴν Τρίπολιν, ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸν νομόν, διότι καὶ εἰς τὰ περίξ χωρία ἀνεφάνη ἡ νόσος.

»Εἶναι λυπηρὸν ἀληθῶς σήμερον, ὅτε πασίγνωστον εἶναι πρὸ προληπτικῶν μέσων, ἡ εὐλογία νὰ κάμνῃ θύματα.

»Δέχθητε κτλ.

Ὁλος φίλος.»

II

Τοιαῦτα ἐπροτεῖναμεν ἑκτοτε—καὶ ἴσως ἢ μᾶλλον βέβαιον, ἂν ἐλαμβάνοντο τότε σύντονα μέτρα, δὲν θὰ εἶχον σήμερον αἱ οἰκογενεῖαι σύνοικον τὴν ἐπάρατον νόσον—ἀλλὰ δὲν ἐδόθη δυστυχῶς οὐδεμία προσοχὴ εἰς ἐπιστολὴν μὴ οὖσαν πολιτικὴν, διότι ἐδῶ δὲν ἐννοοῦν ποτὲ νὰ προλάβουν, καὶ τί ἐστὶ κοινωνικὴ διοίκησις, μολονότι δὲν ἐννοοῦν καὶ τὴν πολιτικὴν διοίκησιν ἀκόμη, τὴν ὁποῖαν πιστεύουν ὅτι συνίσταται εἰς τὸ διορίσω, παῦω, μεταθέτω, σπαταλῶ διὰ τὰ προσθέτω φόρους ἐπὶ φόρων, τοὺς ὁποίους πληρώνουν ἰσχυρότερος, ἐλπίζοντες πάντοτε βελτίωσιν, οἱ δυστυχεῖς συμπολιταί, ἐνθ' ἀσυνειδήτως δὲν λαμβάνεται ποτὲ φροντίς, καὶ σήμερον ὡς ἐκ τῆς ἐγκληματικῆς ἀπροβλεψίας μας εἰς ὅλα καὶ ἡ φοβερά αὕτη ἀσθένεια, μεταδοθεῖσα βαθμηδὸν παντοῦ, οὐχὶ μόνον θερίζει δωρεάν, ἀλλὰ καὶ κατέστη ἐνδημικὴ, καὶ διὰ τοῦτο ἡμεῖς, μὴ ἀπαυδοῦντες, διότι πονοῦμεν, ὑφ' οὗμεν καὶ πάλιν φωνῇ καὶ προτείνομεν τὰ ἀκόλουθα μόνον σωσθῆναι μέτρα :

Πρῶτον, ὅπως, ὡς εἶδεν ὁ ἀναγνώστης, ἀπὸ τῶν ἐτῶν ἐξητοῦμεν ἵνα ἀποσταλῶσιν ἱατροὶ μετὰ δαμαλίδος εἰς τὰς ἐπαρχίας, ἀλλ' εἰς μάτην, διότι τὸ ἱατροσυνέδριον καὶ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, ὧν ἦτο καθήκον, ἡμέλεισαν καὶ δὲν ἐπρομηθεύθησαν ἐπαρκῆ δαμαλίδα, ἀφῆκαν δὲ τὸ δι-

πον τινα ἐξέγερσις. Καὶ ὄντως ἕκτοτε ἀρετὰ πολὺ εἶχε μεταβληθῇ καὶ στιγμαία σχεδὸν μεταμόρφωσις ἐτελέσθη ἐν αὐτῷ δὲν ἦτο πλέον ὁ ἴδιος καὶ τοῦτο τὸ ἡσθάνετο. Ὑψίστατο παντοσεδεῖς συγκινήσεις ἀγνώστους ἕως τότε καὶ τὰς ὁποίας δὲν μπορούσε καὶ ὁ ἴδιος νὰ ἐννοήσῃ. Μεγάλῃ θλίψει, μαύρῃ μελαγχολίᾳ τὸν ἐκυρίευσαν. Καὶ ἤρχισε νὰ αἰσθάνεται καὶ ὁ ἴδιος τὴν λυπηρὰν του θέσιν. Ὅσακις ἔβλεπε τὴν εἰκόνα του ἀντανακλωμένην ἐντὸς τοῦ διαγυρῶς ὕδατος, ἀνετρίχιαζε ἀπὸ συγκίνησιν καὶ ἡ συγκίνησις αὕτη ἦτο ἓνα αἶσθημα αἰσχύος. Ναι, ὁ δυστυχὴς, ἡσχύνετο διὰ τὸν ἑαυτὸν του, περιεφρόνει τὴν δύναμιν καὶ τὰ λοιπὰ φυσικὰ πλεονεκτήματά του, καὶ τίποτε ἄλλο δὲν ἔβλεπεν εἰμὴ τὴν ἠθικὴν κατὰπτωσιν, ταπείνωσιν καὶ εὐτελείαν του. Αὐταὶ αἱ σκωτεινὰ σκέψεις τὸν ἀπερρόφουν, τὸν ἐνανοῦρίζον, τὸν ἀπεκοίμωζον.

Μὴ μελωδικὴ φωνὴ ἀντηχοῦσε εἰς τὰ ὦτά του ἦτον ἡ φωνὴ νεάνιδος, ἡ φωνὴ τῆς Ἑρριέτης δὲ-Σιμαίζ. Αἰωνίως ἤκουε τὰς ἐπιφωνήσεις Λυκογιάννη! Λυκογιάννη!... Ἦτο τὸ ὄνομά του, τὸ ὄνομα τὸ ὁποῖον ἐκείνη τὸ ἔδωκεν ὁ Λυκογιάννης ἦτον αὐτός. Ἡ ὡραία νεᾶνις τὸν παρετῆρε μετὰ τοὺς μεγάλους, γλαυκοὺς καὶ ἀκτινοβολοῦντας ὀφθαλμούς της, ὡς δὲ κάτωθεν τοῦ βράχου, οὕτως ἡσθάνετο εἰσδύουσαν ἐν αὐτῷ τὴν φλόγα τοῦ εὐγνώμονος τούτου βλέμματος, ὅπερ τὸσον ἀλλόκοτον ἐντύπωσιν τῷ ἐνεποίησε. Τὸ ὄνειρόν

του δὲν τὸν ἠπάτα, διότι πράγματι ἦτον ἡ Ἑρριέτη καὶ οὐχὶ ἄλλη τις νεᾶνις ἦν τῷ παρίστα.

Ἀπαξ μόνον τὴν εἶδεν, ἀλλὰ μετὰ χιλίων ἡδύνατο νὰ τὴν ἀναγεωρήσῃ, διότι ἡ εἰκὼν της βαθέως ἐνεχαράχθη ἐν τῇ καρδίᾳ του. Ναι, ἡ νεᾶνις αὕτη, ἥτις τὸν ἐπλησίαζεν ἐλαφρῶς, ἵνα μὴ τὸν ἐξυπνήσῃ, ἥτις ἐκυπτεν ἐπὶ τῆς κλίνης του, τῆς ὁποίας ἡ φωνὴ ἐμελῶδει εἰς τὴν ἀκοήν του, καὶ οἱ λεπτοὶ βόστρυχοι ἐθώπευον τὸ πρόσωπόν του, ἡ νεᾶνις αὕτη ἦτον ἐκείνη τὴν ὁποῖαν ἔσωσεν, ἐκράτησεν εἰς τὰς ἀγκάλας του, ἐσφιγγεν, ἐπὶ τοῦ στήθους του, καὶ τῆς ὁποίας ἡ καρδιά ἐπαλλε πλησίον τῆς ἰδικῆς του. Ἐνόμιζεν ὅτι ἡσθάνετο ἔτι τὴν ὡραίαν κεφαλὴν της σπτηζομένην ἐπὶ τοῦ ὤμου του, τὴν κόμην της ἐπὶ τοῦ τραχήλου του, τὰ χεῖλη της θίγοντα τὴν παρειάν του... Καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἀκαταπαύστως τῷ ἐφαίνετο, ὅτι ἀνέπνεε τὸ γλυκὺ ἄρωμα τῶν μενεξέδων, τοὺς ὁποίους ἔφερεν ἡ Ἑρριέτη ἐπὶ τῆς κόμης της. Ἰδοὺ διατὶ ὁ δυστυχὴς Λυκογιάννης μετεβλήθη τὸσον, ὥστε δὲν ἀνεγνώριζε πλέον τὸν ἑαυτὸν του. Τὴν ἡμέραν ἢ τὴν νύκτα, ἐξυπνος ἢ κοιμώμενος, διαρκῶς ἐσυλλογίζετο τὴν δεσποινίδα δὲ-Σιμαίζ. Ὁ δυστυχὴς Λυκογιάννης ἦτον ἐρωτόληπτος, δι' ἐνὸς μόνου βλέμματος γεννηθέντος τοῦ ἔρωτος ἐν τῇ καρδίᾳ του. Καὶ ὁ δυστυχὴς οὐδόλως ἀμφέβαλλε περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀγνώστου τούτου πράγματος, ὅπερ τὸν κατετάρασσα καὶ ἐξήγειρεν ἐν αὐτῷ συγχρόνως ἀπειρίαν ἰδεῶν, συγκεχυμένων μὲν εἰσέτι καὶ σκοτει-

καίωμα ἀνεξελέγκτως εἰς ἐμπόρους νὰ προμηθευθῶσι τοιαύτην, καὶ ὡς ἐκ τῆς μὴ εἰδικότητός των ἐπρομηθεύθησαν νόθον—πρὸς Θεοῦ ποῦ εὐρισκόμεθα—καὶ τὴν ὁποῖαν ἐν τούτοις ἐπώλησαν καὶ ὑπερτιμημένα, ὅπως καὶ ἄλλοτε, λέγομεν, ὑψώσαμεν φωνὴν, καὶ ἤδη συνιστῶμεν εἰς τὴν κυβέρνησιν νὰ προμηθευθῇ ὅσον τὸ δυνατόν τάχιον δαμαλίδα γνησία καὶ ἄφθονον—καὶ δύναται ἐντός μηνός—ν' ἀποστείλῃ δὲ ταύτην ἀναλόγως καὶ εἰς τὰ ἀπώτερα χωρία **δωρεάν**, διὰ νὰ μὴ ἀκούῃ αἴφνης τις π. χ. ὅτι εἰς τὸ χωρίον Γκορτζᾶ τῆς Λακεδαιμόνος ἐκ διακοσίων ἀγγελολορόφων τέκνων, ἐκτός τῶν μεγάλων, ἀπέθανον, ἐνσκηψάσης τῆς νόσου, ἐβδομήκοντα, καὶ ὅχι μόνον δαμαλὶς δὲν ὑπῆρχεν, ἀλλὰ οὐδ' ἱατρός ἐφάνη, διὰ νὰ μὴ βλέπῃ τις, λέγω ἐν Γορτυνίᾳ καὶ παντοῦ νεάνιδας χθὲς σὺν τὴν δροσιᾷ καὶ σήμερον βλογησκομένης.

Ἐκτὸς τούτου προτείνομεν :

Νὰ κηρυχθῶσιν εἰς οἶονεὶ ἀποκλεισμὸν αἱ ἐπαρχίαι καὶ αἱ μεγαλοπόλεις μεταξὺ των καὶ ἀμοιβαίως, καὶ κυρίως ὁ Πειραιεὺς, εἰς ὃν ὑπὲρ ποτε χορεύει σήμερον ἡ εὐλογία καὶ εἰς ὃν ἀπὸ τοῦ 1867 εἶνε πάντοτε ἡ ἐστία αὐτῆς, εἰς ἀποκλεισμὸν, λέγω, διοικητικόν, ὥστε νὰ μὴ δύναται τις νὰ μεταβαίνει ἢ ἀπέρχεται ἄνευ ἐγγράφου ἀδείας τοῦ ὑγειονομικοῦ σταθμοῦ, εἰς ὃν νὰ ἐνδεικνύῃ ὅτι ἐμβολιάσθη τοῦλάχιστον πρὸ μηνός.

Νὰ προσκληθῶσι συγχρόνως οἱ πολῖται πρὸς ἐμβολιασμὸν δωρεάν καὶ ἐντός ὁρισμένου χρόνου ἀπὸ τῆς ὅσον τάχιον ἐπειγούσης ἀποστολῆς καὶ ἐμφανίσεως ἐμβολιαστοῦ. Ὁ δὲ μὴ ὑπακούσας νὰ καταδικάζεται ἐπὶ μεταδόσει μολυντικῆς νόσου, ὡς ἐπιδεκτικὸς τοῦ νοσήματος, συλλαμβανόμενος δὲ νὰ ἐμβολιάζεται διὰ τῆς βίας, νὰ κλείνεται ἐπὶ μῆνα εἰς λοιμοκαθαρτήριον, ὥς οὐ ἐντελῶς ἀναπτυχθῇ ἡ δαμαλὶς καὶ ποτισθῇ τὸ σῶμα καὶ κατόπιν νὰ παραπέμπεται εἰς τὴν εἰ-

σαγγελείαν διὰ νὰ ὑποστῇ τὰς συνεπειὰς τῆς παραβάσεώς του.

Μὴ μὲ εἶπτε ἀπαιτεῖται εἰδικὸς νόμος, διότι ἀφ' ὅτου ἤρχισαν νὰ γίνωνται νόμοι ἐπὶ νόμων, ἡ παρανομία καὶ ἡ παραλυσία ὑψώσαν κεφαλὴν. Ἐννοήσατε μᾶλλον τὸ ὀρθὸν καὶ δίκαιον, διότι δὲν εἶναι δικαιοτέρος νόμος, ἀπὸ ἐκείνον ὅστις διδάσκει, ὅτι ἕκαστος μὴ ἐμβολιαζόμενος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ γείνη, προσβληθεὶς ἀπὸ μίasma, οἶονεὶ αὐτόχειρ, ἀλλὰ δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ γείνη καὶ θετικὰ δολοφόνος ἄλλων, μεταδίδων τὸ μίasma. Καὶ διὰ τοὺς δολοφόνους καὶ μεταδίδοντας μολυντικὴν νόσον ὑπάρχει νόμος.

III

Μὴ σὰς φαίνονται δυσκολοκατόρθωτα ὅσα γράφω, διότι εἰς τὴν ἀποφασιστικὴν καλὴν διάθεσιν καὶ εἰς τὴν αὐστηράν ὅσῃ δικαίαν πατρικὴν διοίκησιν τὸ πᾶν εἶνε εὐκολον. Ἐκτὸς τούτου εἰς τὰς ἐκτάκτους περιστάσεις λαμβάνονται καὶ ἐκτακτὰ μέτρα.

— Βάρδα, σὲ λέγουν, μὴ συλλάβῃς ποτὲ ἓνα ἀποφεύγοντα νὰ ἐμβολιασθῇ ἐκ προλήψεως καὶ φανατισμοῦ, ἔστω καὶ ἂν μαίνεται ἡ ἀσθένεια, ἔστω καὶ ἂν οὗτος μεταδώσῃ τὴν ἀκόλουθον, προσβληθεὶς αἴφνης, εἰς ἑκατὸν συγχωρίους τοῦ ἐπιδεκτικοῦ τὸ μόλυσμα, διότι οὔτε λυσσῶντα δάκνοντα τὰς σάρκας του καὶ ριπτόμενον νὰ δαγκάσῃ τοὺς διαβάτας, δύνασαι νὰ συλλάβῃς πρὶν ἀνακράξης : σταθῇτε, κύριε, σὰς παρακαλῶ, πρὶν τῷ ἐπιδείξει ἑνταλμα συλλήψεως καὶ τῷ εἶπῃς ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου καὶ τοῦ βασιλέως σὲ συλλαμβάνω.

— Ἐ! ἀρκεῖ. Οὐχὶ μόνον τὸν συλλαμβάνω, διότι τὸ ἐγκλημα εἶναι διαρκῶς ἐπ' αὐτοφόρῳ, ἀλλὰ κάμνω καὶ ὅ,τι κάμνουν οἱ συγγενεῖς, ἀφοῦ ἐξαντλήσωσι ὅλα τὰ μέσα τῆς

νῶν, πλὴν ἐτοιμῶν νὰ διαφύγωσιν ἀπὸ τοῦ σκότους τῆς διανοίας του καὶ νὰ προσλάβωσιν ὑπόστασιν. Πᾶν ὅ,τι ἔβλεπε τῷ ἐφάνετο τώρα μεταβεβλημένον, ὅπως εἶχε μεταβληθῇ καὶ αὐτός. Ὁ οὐρανός, ὁ ἥλιος, οἱ ἀστέρες, ἡ χλόη καὶ αὐτοὶ ἔτι οἱ θλιβεροὶ καὶ σιωπηλοὶ βράχοι, προσέλαβον εἰς τὰ ὄμματά του ἄλλην ὄψιν. Πρηγούμενος οὐδέποτε πύχαισται νὰ βλέπῃ τοὺς ἀστέρας, τοὺς ἀγνώστους τούτους κόσμους, ἀλλὰ τώρα τοὺς παρετῆρει ρεμβάζων, συμμαζεύμενος, ἀνίσχυρος.

Ἐνὸρίζεν, ὅτι ἀποφαίνεται φωναὶ τοῦ ὁμιλοῦσαν ἀπὸ μέσα ὁ θόρυβος τοῦ ἀνέμου ἐπὶ τῶν φυλλωμάτων, ὁ φλοῖσθος τοῦ ρύακος, τὸ ἄσμα τοῦ πτηνοῦ, ὁ ψιθυρισμὸς τοῦ ἐντόμου, ὅλα αὐτὰ ἦσαν φωναὶ μυστηριώδεις, ἀπευθυνόμεναι πρὸς τὸν νοῦν καὶ πρὸς τὴν ψυχὴν του. Ὅλα τὰ πράγματα τὰ ἐξήταξε τώρα διαφοροτρόπως, ὡς νὰ τὰ ἐβλεπε πρώτην φοράν. Ἡ καλλονὴ τῆς σελήνης, ἡ λαμπρὴ τοῦ ἡλίου, τὸ τρέμον φῶς τῶν ἀστέρων, τὸ κυκλοτερές τοῦ ὀρίζοντος τὸν ἐξέπληττον ὡς παιδίον, ὡς νὰ ἦσαν νέα θεάματα δι' αὐτόν. Καὶ αὐτὸ τὸ τίποτε τοῦ ἔκαμνε ἐντύπωσιν, τὸν συνέκινε σύσσωμον. Ἐνδιεφέρετο περὶ τοῦ μύρμηκος, σύροντος τὸ ἄχρυν, ὅπερ ἔμελλε νὰ τῷ χρησιμεύσῃ πρὸς κατασκευὴν τῆς ὑπογείου κατοικίας του· ἀφῆρετο ἐπὶ ὥρας ὀλοκλήρους παρατηρῶν τὴν ἀράχνην ὑφαίνουσαν τὸν ἴστόν της· ἐθαύμαζε τὰς ἐπὶ τῆς χλόης στιλβούσας σταγόνας τῆς δρόσου· σταματῶν ἐνώπιον ἄνθους τὸ παρετῆρει ἀκίνητος,

ὀνειροπολῶν. Πολλάκις σταυροπόδι καθήμενος καὶ τὴν κεφαλὴν θυβίζων ἐντός τῶν χειρῶν, ἔκλαιε πικρῶς. Αὐτὸς ὁ μηδέποτε φοβηθεὶς τι ἐκ τοῦ ἀνθρώπου, ὁ συνειθισμένος εἰς ὅλους τοὺς ψιθύρους τοῦ δάσους, ἐφρικία τώρα ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων περὶ αὐτοῦ θορύβων καὶ συνεκινεῖτο, καὶ θὰ ἐξελάμβανε τις αὐτὸν ὡς δύσπιστον καὶ δειλόν. Κατέφευγεν καὶ αὐθὺς εἰς τὸ ἐρημητήριόν του, λησμονῶν ἐν τῇ μοναξίᾳ τὰς πικρὰς του σκέψεις. Ἐπεζήτει ἐπιμόνως τὰ σκότῃ, μόνον τὴν νύκτα ἡγάπα, διότι τὸ φῶς τὴν ἡμέραν τοῦ ἔκαμνε κακόν, τὸν ἐτρόμαζεν.

Φεῦ ! ὁ Λυκογιάννης ἔγινεν ὅσον οὐδέποτε ἄλλο ἄγριος ! Δὲν μετέβαινε πλέον νὰ ἐργασθῇ καὶ νὰ διασκεδάσῃ μαζὺ μὲ τοὺς φίλους τοῦ ἀνθρακί, οὔτε νὰ παρακαθίσῃ εἰς τὴν τράπεζάν των· μόλις ἔτρωγε διὰ νὰ μὴ ἀποθάνῃ τῆς πείνης· ὡς ἐκ τούτου ἔγινε κάτιςχνος, καὶ ἐγέννα οἶκτον ἡ ὀψις του. Δὲν ἐξῆρχετο πλέον ἐκ τοῦ δάσους καὶ ἐλθσμόναι τὸν φίλον του Ἰάκωβον Γρανδὲν, ὅστις εἰς μάτην πλέον τὸν ἀνέμενεν ἐν τῷ ἀγρῷ ὅπου εἰργάζετο. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ὅλο ἐσυλλογίζετο τὴν κόρην τὴν ὁποῖαν ἔσωσεν, μίαν ἡμέραν τὸν κατέλαβε φλογερὰ ἐπιθυμία νὰ τὴν ἐπανίδῃ, καὶ ἡ ἐπιθυμία αὕτη ἔκαρφώθη εἰς τὸν νοῦν του. Νὰ τὴν ἐπανίδῃ ! νὰ τὴν ἐπανίδῃ !

(Ἀκρολουεῖ)